

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3953/2023
09.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ивона Станковић ..., адвокат из ..., против тужене Угоститељско-туристичке школе Београд, чији је пуномоћник Снежана Кочовић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3848/21 од 05.05.2023. године, у седници одржаној 09.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3848/21 од 05.05.2023. године.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3848/21 од 05.05.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3848/21 од 05.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1344/20 од 12.05.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништено, као незаконито, решење туженог бр. .. од 21.05.2013. године, о отказу анекса бр. 1 Уговора о раду и Одлука туженог бр. .. од 05.08.2013. године (датум деловодног печата 13.08.2013. године), којом је одбијен приговор тужиоца поднет на решење бр. .. од 21.05.2013. године, о отказу анекса бр. 1 Уговора о раду. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд поништи, као незаконито, решење туженог бр. .. од 29.11.2013. године, о изрицању дисциплинске мере престанак радног односа и решење туженог бр. .. од 23.12.2013. године, којим је одбијен приговор тужиоца поднет на решење бр. .. од 29.11.2013. године, о изрицању дисциплинске мере престанак радног односа, као и захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужену

да га врати на рад, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 609.750,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 3848/21 од 05.05.2023. године, ставом првим изреке, одбио као неосноване жалбе тужиоца и тужене и потврдио пресуду Првог основног суда у Београду П1 1344/20 од 12.05.2021. године. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац и тужена су изјавили благовремене ревизије, тако што тужилац пресуду побија због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а тужена због погрешне примене материјалног права, позивајући се на одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужилац је доставио одговор на ревизију тужене, захтевајући трошкове састава одговора, а тужена је доставила одговор на ревизију тужиоца.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у делу којим је потврђена првостепена пресуда којом је одбијен тужбени захтев тужиоца за поништај решења тужене о изрицању дисциплинске мере престанак радног односа и враћању тужиоца на рад код тужене, применом одредбе члана 408. Закона о парничног поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), па је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у ревизији тужиоца се не указује на неку другу битну повреду одредаба прописану одредбом 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код тужене на неодређено време по основу уговора о раду бр. .. од 03.09.2007. године, почев од 01.09.2007. године, на пословима „наставник ... са практичном наставом“. Одређено је да ће запослени послове наставника ... са практичном наставом обављати у просторијама школске радионице Хотела "Палас". Анексом бр. 1. Уговора о раду заведеног код туженог под бр. .. од 18.06.2008. године, измењен је Уговор о раду бр. .. од 13.09.2007. године, тако што је тужилац премештен на друго одговарајуће радно место у установи у истом месту рада, тј. на радном месту ... – наставник практичне наставе за ... у школској радионици у Хотелу "Палас" у Београду, Ул. Топличин венац бр. 23. Решењем о отказу анекса бр. 1. Уговора о раду бр. .. од 21.05.2013. године, тужиоцу је отказан анекс бр. 1. Уговора о раду од 18.06.2018. године, јер запослени не испуњава услове у погледу врсте образовања за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада из предмета ... и других економских предмета у стручној школи у подручју рада: трговина, угоститељство и туризам. Запослени обавља послове наставника ... са практичном наставом по закљученом основном уговору о раду дел, бр. .. од 13.09.2007.године. Школски одбор тужене је Одлуком .. од 13.08.2013. године одбио, као неоснован, приговор тужиоца изјављен против решења туженог бр. .. од 21.05.2013. године. Решењем тужене бр. .. од 29.11.2013. године, тужилац, наставник ... са практичном наставом, оглашен је кривим због теже повреде радне обавезе из члана 141. став 1. тачка 17. Закона о основама система образовања и васпитања и повреде

радне дисциплине прописане правилима понашања у Угоститељско-туристичкој школи, јер је неоправдано изостајао са посла почев од 02.09.2013. године "до доношења овог решења", па му је изречена дисциплинска мера "престанак радног односа", са даном када је то решење постало коначно. У образложењу је наведено да је против тужиоца покренут дисциплински поступак од стране директора тужене закључком бр. .. од 21.10.2013. године, ради испитивања одговорности, имајући у виду да је директору упућено обавештење бр. .. од 06.09.2013. године, од стране шефа ... ББ и помоћника директора за угоститељско-туристичко пословање ВВ, да тужилац, наставник практичне наставе, не долази на посао од 02.09.2013. године у школску радионицу у Хотел "Палас", где је по распореду одређен као наставник практичне наставе ... за школску 2013/2014 годину. Претходно је директор школе тужиоцу послао упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду бр. .. од 20.09.2013. године и обавестио синдикат "Форум" и председника синдиката да постоје разлози за отказивање уговора о раду тужиоцу. Председник синдиката "Форум" је доставио мишљење на упозорење 27.09.2013. године, а запослени се на упозорење изјаснио 27.09.2013. године да сматра да је решење незаконито и да својим поступцима није учинио тежу повреду радне обавезе која стоји у упозорењу. Директор тужене је 01.10.2013. године тужиоцу упутио позив да достави дознаке или други документ којим ће оправдати своје изостанке, што тужилац није учинио. Потом је 21.10.2013. године директор тужене донео Закључак о покретању дисциплинског поступка против тужиоца због сумње да је учинио повреду радне обавезе и радне дисциплине, јер не долази на посао од 02.09.2013. године. Заказана је усмена јавна расправа у дисциплинском поступку, која је одржана 07.11.2013. године, на којој се, тужилац у својој одбрани позивао на дотадашње приговоре и неслагања без навођења нових чињеница и доказа. Тужилац је присуствовао седници Школског одбора 08.10.2013. године у поступку доношења одлуке по његовом приговору бр. .. од 26.09.2013. године и бр. .. од 04.09.2013. године и том приликом је рекао да не прихвата решење којим је распоређен на место наставника ... у школској радионици Хотела "Палас", да не жели да поступа по решењу које сматра незаконитим, те да је свестан последица недоласка на посао, али да сматра да поступа исправно. У спроведеном дисциплинском поступку тужилац није доставио било какво оправдање за недолазак на посао у смислу извештаја лекара или неки сличан доказа. Из радне листе за септембар 2013.године школске радионице Хотела "Палас" утврђено је да тужилац почев од 02.09.2013. године па до краја месеца није евидентирао своје присуство на раду. Школски одбор тужене је под бр. .. 23.12.2013. године одбио приговор тужиоца бр. .. од 09.12.2013. године на решење бр. .. од 29.11.2013. године, а оспорено решење потврдио.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да суд поништи решење туженог о изрицању дисциплинске мере престанка радног односа и решење туженог којим је одбијен приговор тужиоца изјављен против тог решења, одбили, налазећи да је тужилац учинио тежу повреду радне обавезе неоправданим изостајањем са посла више од два узастопна радна дана, јер није долазио на посао у школску радионицу Хотела "Палас", почев од 02.09.2013. године, па надаље, а своје одсуство са посла није оправдао, па је одлука тужене о изрицању дисциплинске мере престанка радног односа и одбијању приговора тужиоца изјављеног против те одлуке донета на основу одредбе члана 139, 141. тачка 17. и 143. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/2009 ... 52/2011).

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 139. Закона о основама система образовања и васпитања, прописано је да запослени може да одговара, под тачком 2, за тежу повреду радне обавезе прописану тим Законом. Теже повреде радне обавезе прописане су у одредби члана 141. Закона о основама система образовања и васпитања, тако што је, под тачком 17, неоправдано одсуство са рада најмање два узастопна радна дана, тежа повреда радне обавезе. Дисциплинске мере прописане су у одредби члана 143. истог Закона, тако што су мере за повреду радне обавезе престанак радног односа и новчана казна (став 1.). Мера престанка радног односа изриче се запосленом за повреду радне обавезе из члана 141. тачке 8-17. тог Закона, ако је учињена умишљајем или из свесног нехата, иако нису утврђене олакшавајуће околности за запосленог (став 4.).

У конкретном случају, тужилац није долазио на посао у школску радионицу Хотела "Палас", где је био распоређен, почев од 02.09.2013. године и даље, више од два узастопна радна дана, своје одсуство са посла није оправдао, већ се изјаснио да не прихвата решење којим је распоређен на место наставника ... у школској радионици Хотела "Палас", да не жели да поступа по том решењу које сматра незаконитим и да је свестан последица недоласка на посао. Дакле, тужилац је са умишљајем изостајао са посла више од два узастопна радна дана па је тако учинио тежу повреду радне обавезе запосленог у установи прописану одредбом члана 141. тачка 17. Закона о основама система образовања и васпитања, за које му је тужена, правилном применом одредбе члана 143. став 4. истог Закона, изрекла дисциплинску меру престанак радног односа. Због тога, тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно уједначавање судске праксе као ни ново тумачење права, па нису испуњени услови прописани одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку, за одлучивање о посебној ревизији тужене. Побижана одлука која се односи на Анекс бр. 1. Уговора о раду и одлуку туженог којом је одбијен приговор тужиоца поднет на ту одлуку, донета је применом одредбе члана 171. и 172. Закона о раду који прописује обавезе послодавца у поступку распоређивања запосленог и давања понуде за закључење анекса уговора о раду, а с тим у вези тужена уз ревизију није приложила другачије одлуке судова донете у предметима са истим правним основом и чињеничним стањем као у овом предмету.

На основу одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Врховни суд је испитао дозвољеност ревизије тужене у смислу одредбе члана 410. став 2., у вези члана 441. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија није дозвољена.

Тужбу ради поништаја решења о отказу анекса уговора о раду тужилац је поднео 16.08.2017. године, а тај тужбени захтев тужиоца односи се на решење којим је тужена тужиоцу отказала Анекс 1. Уговора о раду, јер он не испуњава услове у погледу врсте образовања за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада из предмета ... и других економских предмета у стручној школи у подручју рада: трговина, угоститељство и туризам, уз истовремени премештај тужиоца на послове наставника ... са практичном наставом по закљученом основном уговору о раду бр. .. од 13.09.2007. године.

Одредбом члана 441. Закона о парничном поступку, прописано је да је ревизија дозвољена у споровима о заснивању, постојању или престанку радног односа. Одредбама Главе XXIX Закона о парничном поступку, прописана су посебна правила за поступак у парницама из радног односа, док се остале одредбе Закона о парничном поступку примењују када одредбама те Главе није другачије одређено.

У овом радном спору, побијано решење на које се односи ревизија тужене, не односи се на заснивање, постојање или престанак радног односа, у смислу одредбе члана 441. Закона о парничном поступку, из ког разлога ревизија тужене није дозвољена.

На основу одредбе члана 413. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

Одлуку у ставу четвртом изреке Врховни суд је донео применом одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, имајући у виду да тужиоцу трошкови на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав одговора на ревизију нису били потребни у смислу одредбе члана 154. истог Закона.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**